

ด่วนที่สุด

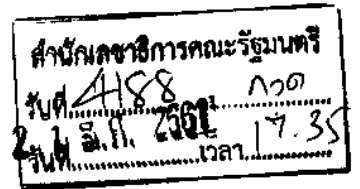
ที่ นร ๑๑๐๔/ ๑๖๕๑

กวด. ๑๑

๒๑ มี.ค. ๖๑

๑๘.๐๐

สำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง รายงานสรุปผลการเดินทางไปราชการต่างประเทศเพื่อประชุมหารือและศึกษาดูงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล) และการเสนอวิทัศน์สรุปผลการประชุมฯ ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สำเนาบันทีกข้อความสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ นร ๑๑๐๔/๑๕๘๐ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑
๓. วิทัศน์สรุปผลการเดินทางไปราชการต่างประเทศเพื่อประชุมหารือและศึกษาดูงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล)

ด้วย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอรายงานสรุปผลการเดินทางไปราชการต่างประเทศเพื่อประชุมหารือและศึกษาดูงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ได้เห็นชอบให้เสนอเรื่องดังกล่าวด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ในการประชุมหารือการจัดอันดับของสถาบัน World Economic Forum (WEF) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เป็นประธาน ได้มีมติให้ สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (กพข.) ดำเนินการส่งเสริมบทบาทของไทยด้านความร่วมมือกับสถาบันจัดอันดับความสามารถในการแข่งขัน (Institute for Management Development (IMD) และ WEF) รวมทั้งไปศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาความร่วมมือกับ WEF และสถาบันจัดอันดับ IMD ดังนั้น สศช. จึงได้จัดให้มีการประชุมหารือและศึกษาดูงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยมีกำหนดการพบปะหารือกับผู้แทนสถาบันจัดอันดับทั้ง ๒ สถาบัน คือ World Economic Forum (WEF) และ Institute for Management Development (IMD) รวมทั้งศึกษาดูงานองค์กรและสถาบันที่มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาความสามารถด้านนวัตกรรมและสังคมผู้ประกอบการ

๒. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอรายงานสรุปผลการเดินทางไปราชการต่างประเทศเพื่อประชุมหารือและศึกษาดูงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน) (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒) โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ การประชุมหารือและศึกษาดูงานด้านเกณฑ์ชี้วัดความสามารถในการแข่งขันกับ World Economic Forum (WEF) เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มีผลสรุปจากการหารือ ดังนี้

๒.๑.๑ WEF ประทับใจในความจริงจังของรัฐบาลไทยในการขับเคลื่อนการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และได้ให้ความเห็นว่า อันดับความสามารถในการแข่งขันอาจไม่ใช่เครื่องมือที่สมบูรณ์แบบในการนำมาวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จึงต้องนำมาพิจารณาร่วมกับเครื่องมือวิเคราะห์อื่นๆ ประกอบกับข้อมูลเชิงลึกในด้านที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๒ WEF และประเทศไทยเห็นตรงกันเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ว่าจะต้องประกอบด้วย การกำหนดยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมและบูรณาการ ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญ มีความร่วมมือจากหลากหลายหน่วยงานที่รับผิดชอบประเด็นที่แตกต่างแต่เชื่อมโยงกัน มีการจัดลำดับความสำคัญเนื่องจากไม่สามารถขับเคลื่อนทุกประเด็นให้เห็นผลพร้อมๆ กันได้ นอกจากนี้ WEF ยังให้คำแนะนำว่า ประเทศไทยอาจให้ความสำคัญกับการพัฒนาในประเด็นพื้นฐานที่จะส่งผลต่อการพัฒนาในระยะยาวอย่างด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นอันดับแรก

๒.๑.๓ WEF ยังไม่ยืนยันการนำแนวทางการจัดอันดับใหม่ หรือ GCI ๔.๐ มาใช้ในปี ๒๕๖๑ เนื่องจากยังอยู่ระหว่างปรับปรุงเกณฑ์การจัดอันดับให้สมบูรณ์ที่สุด (ประมาณความเป็นไปได้ที่ร้อยละ ๕๐) และต้องทำความเข้าใจกับนานาประเทศเกี่ยวกับเกณฑ์ชี้วัดใหม่ให้มีความพร้อมก่อนเพื่อป้องกันความสับสนของสาธารณะที่อาจเกิดขึ้นจากเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ โดยจะสามารถให้คำยืนยันได้ภายในมิถุนายน ๒๕๖๑

๒.๑.๔ WEF เห็นว่าปัจจุบัน WEF ได้มีการทำกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานรัฐและเอกชนในประเทศไทยที่หลากหลายอยู่ระดับหนึ่งแล้ว จึงเห็นด้วยว่าจะเป็นประโยชน์ร่วมกันอย่างยิ่งหากมีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือกับประเทศไทยอย่างบูรณาการเพื่อเป็นกรอบความร่วมมือหลัก (Master Framework) ในการขับเคลื่อนการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เนื่องจาก WEF ไม่มีนโยบายในการให้บริการเป็นที่ปรึกษาโดยตรงกับประเทศต่างๆ ในการยกอันดับความสามารถในการแข่งขัน เพราะอาจทำให้เกิดความไม่เป็นกลางในการจัดอันดับ แต่สามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันในภาพรวมได้ ดังนั้นจึงมีความเห็นร่วมกันว่า WEF จะดำเนินการยกยกร่างกรอบความร่วมมือ (Master Framework) ซึ่งจะระบุบทบาทของ WEF หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนของไทย ประเด็นที่เป็นที่สนใจ (area of focus) และประมาณการทรัพยากรร่วมที่จะต้องใช้งบประมาณ และนำเสนอให้ สศช. เพื่อพิจารณาร่วมกันก่อนนำเสนอแก่ กพข. พิจารณาตามขั้นตอนต่อไปโดยเร็วที่สุด

๒.๑.๕ สำหรับกรณีของการที่ฝ่ายไทย แสดงความสนใจเป็นเจ้าภาพ WEF ASEAN Summit ๒๐๒๐ นั้น ผู้แทน WEF เห็นว่ามีความเป็นไปได้ แต่จะมีการพิจารณาตัดสินใจเรื่องการเป็นเจ้าภาพนี้ ในอีก ๑ ปีข้างหน้า โดยสำหรับประเทศไทย นั้น มีประเด็นที่ทาง WEF เห็นว่าจำเป็นต้องพิจารณาประกอบไปด้วย คือ กรณีที่กำลังจะจัดให้มีการเลือกตั้ง ซึ่งอาจมีผลให้เกิดความไม่แน่นอนของนโยบายรัฐบาลต่อการแสดงความสนใจเป็นเจ้าภาพจัดงาน

๒.๒ การประชุมหารือกับ Institute of Management Development (IMD) เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๑ มีสรุปผลการหารือได้ ดังนี้

๒.๒.๑ IMD ไม่มีนโยบายให้คำปรึกษาในการยกอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อย่างไรก็ตาม IMD สามารถศึกษาแนวทางการจัดทำเครื่องมือในการจำลองการเปลี่ยนแปลงอันดับความสามารถในการแข่งขันร่วมกับ สศช. และหน่วยงานอื่นๆ ได้

๒.๒.๒ IMD ยินดีร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนของไทยในการออกแบบสภาพแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมการเติบโตของบริษัท Startup, การสร้างและใช้ประโยชน์จาก Big Data และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล

๒.๓ การศึกษาดูงาน ณ Accenture Paris Innovation Center, Station F และ BCG's Innovation Center for Operations สาธารณรัฐฝรั่งเศส ในวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ สาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

๒.๓.๑ Accenture Paris Innovation Center เป็นศูนย์ด้านนวัตกรรมที่ตั้งขึ้นโดยใช้กรอบแนวคิด Design Thinking เพื่อให้ผู้มาใช้บริการสามารถพัฒนาความคิดในการประกอบธุรกิจโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ การทำความเข้าใจความต้องการของลูกค้า และการทำงานเป็นทีม

๒.๓.๒ Station F เป็นศูนย์บ่มเพาะทางธุรกิจ (business incubator) ที่ใหญ่ที่สุดของโลก และเป็นส่วนหนึ่งของแผนการสร้างเมืองหลวงด้านเทคโนโลยี/Silicon Valley แห่งภูมิภาคยุโรป บริหารบนฐานคิด Entrepreneurs for entrepreneurs และ Programs built by startups for startups จัดบริการฝึกอบรมแก่ผู้ต้องการก่อตั้งธุรกิจ startups โดยให้เจ้าของกิจการ (startups) มาเป็นผู้ให้การอบรม ส่วนกลุ่ม Venture Capital หรือ Incubator ที่เป็น Partner ของ Station F สามารถเปิดหลักสูตรฝึกอบรมให้แก่ผู้ต้องการตั้งธุรกิจ Startup ได้ เช่น Facebook, Microsoft และ Line เป็นต้น นอกจากนี้ Station F ยังเป็นที่ตั้งของ French Tech ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการภายใต้กระทรวงเศรษฐกิจ ทำหน้าที่ส่งเสริมธุรกิจ Start up โดยดำเนินการภายใต้หลักคิด One Stop Service

๒.๓.๓ BCG's Innovation Center for Operations เป็นหนึ่งในโรงงานต้นแบบของ Boston Consulting Group (BCG) ในการนำแนวคิดอุตสาหกรรม ๔.๐ มาใช้ในกระบวนการผลิต ทั้งนี้ BCG ได้เสนอแนวทางเบื้องต้นสำหรับการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง คือ ๑) การอบรมพัฒนาบุคลากรที่เป็นผู้กำหนดนโยบายหรือผู้บริหารภาครัฐให้ตระหนักและเข้าใจอุตสาหกรรม ๔.๐ (I ๔.๐), ๒) การจัดทำยุทธศาสตร์อุตสาหกรรม ๔.๐ แห่งชาติ พร้อมทั้ง Roadmap ในการนำไปปฏิบัติ, ๓) การจัดตั้งองค์กรขับเคลื่อนอุตสาหกรรม ๔.๐ (ซึ่งมีองค์ประกอบหลัก ได้แก่ โรงงานต้นแบบ บริษัทนำร่องที่จะเข้าร่วม การอบรมสร้างผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำแนะนำด้านการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิต และการจัดหลักสูตรอบรมสำหรับบริษัทเอกชน ๔) การศึกษาผลกระทบต่อแรงงาน โดยศึกษาธรรมชาติของลักษณะงานที่จะเปลี่ยนไป ประเมินว่างานลักษณะไหนจะล้าสมัย ลักษณะงานอะไรที่จะเกิดใหม่ และเป็นปริมาณการจ้างงานเท่าไร กลยุทธ์ในการบริหารช่วงเปลี่ยนผ่าน และแผนงานนำไปปฏิบัติ (Implementation Roadmap) และ ๕) สนับสนุนการเปลี่ยนแปลงโดยจัดให้มีการอบรม I ๔.๐ ให้กับนักธุรกิจ เพื่อสร้างให้เกิดความตระหนัก และเข้าใจ รวมทั้งมีความรู้และเครื่องมือที่จะปรับเปลี่ยนธุรกิจหรือโรงงานของตนเองไปสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ และการอบรมนี้จะช่วยตอบคำถามข้อข้องใจต่างๆของภาครัฐกิจ

๓. สาระสำคัญของวิดิทัศน์สรุปผลการประชุมฯ

วิดิทัศน์ความยาวประมาณ ๓ นาที แสดงให้เห็นถึงภาพรวมของผลการประชุมกับสถาบันจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันและการศึกษาดูงานกรณีการพัฒนาผู้ประกอบการและความสามารถด้านนวัตกรรม โดยสรุป

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๔.๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จึงขอเสนอรายงานผลการเดินทางไปราชการต่างประเทศเพื่อประชุมหารือและศึกษาดูงานด้านการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ณ สมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐฝรั่งเศส ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายกอบศักดิ์ ภูตระกูล) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอวิดิทัศน์สรุปผลการเดินทางไปราชการต่างประเทศฯ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปรเมธี วิมลศิริ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๕๖๐๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๑ และ ๐ ๒๒๘๑ ๑๘๒๒

E-mail suriyon@nesdb.go.th